

การประเมินสถานการณ์แบบเร่งด่วน ครั้งที่ 3: สภาวะความเปราะบางและความเข้าใจ ต่อสถานการณ์โรคโควิด-19 ของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยในประเทศไทย

องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM)

พฤศจิกายน 2563

IOM 2020

ความเป็นมา

สถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ผู้ย้ายถิ่นและกลุ่มประชากรผู้ไม่มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะมีสถานะทางกฎหมายอย่างไรก็ตาม ต้องเผชิญกับอุปสรรคและความเปราะบางในประเด็นต่างๆ ทั้งในเรื่องการจัดการเดินทางที่เข้มงวด และการหยุดชะงักของกิจกรรมทางเศรษฐกิจชั่วคราวซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ย้ายถิ่น รวมถึงกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยที่ทำงานทั้งในระบบและนอกระบบ นอกจากนี้ข้อจำกัดในด้านเทคโนโลยีและความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อสถานการณ์ การมีเงินออมจำกัดหรือไม่มีเลย หรือช่องทางในการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ ล้วนเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้ย้ายถิ่นและกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยเดินทางออกจากประเทศไทยหลายหมื่นคนในช่วงสัปดาห์แรกของการระบาด อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอุปสรรคและสภาวะความเปราะบางที่มีผลต่อชุมชนผู้ย้ายถิ่นและกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยที่ยังอาศัยอยู่ในประเทศไทยทั้งโดยสมัครใจหรืออยู่ต่อด้วยความจำเป็น นอกจากนี้ ข้อมูลในเรื่องการได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรคโควิด-19 และเรื่องการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่จะช่วยให้ประชากรกลุ่มนี้สามารถปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลและสุขอนามัยเพื่อป้องกันอย่างมีประสิทธิภาพยังขาดความชัดเจน เพื่อให้มีข้อมูลในการตอบรับต่อสถานการณ์ที่อาจเป็นไปได้นั้น ทางองค์กรระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน หรือ ไอโอเอ็ม จึงได้คิดริเริ่มทำการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ และสภาวะความเปราะบางต่อสถานการณ์โรคโควิด-19 ของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย

ระเบียบวิธีวิจัย

ระบบติดตามการตรวจสอบการเคลื่อนที่และการเคลื่อนย้ายของประชากร (The Displacement Tracking Matrix หรือ DTM) คือชุดเครื่องมือและระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการเก็บ การวิเคราะห์ และการเผยแพร่ข้อมูลปฐมภูมิอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายของประชากร รูปแบบการเคลื่อนที่ของบุคคล และการย้ายถิ่นโดยการถูกบังคับ ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ โดย DTM ได้รับการออกแบบเพื่อใช้ในกิจการด้านมนุษยธรรมในภาวะวิกฤตซึ่งในขณะนี้ มีการนำ DTM มาใช้เพื่อตอบสนองต่อวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19

ไอโอเอ็มใช้วิธีวิจัยการคัดเลือกตัวอย่างแบบลูกโซ่ (snowball sampling) ผ่านเครือข่ายองค์กรในการระบุผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) จำนวน 75 คน ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์และสภาวะความเปราะบางของกลุ่มผู้ย้ายถิ่นและบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักนั้นเป็นตัวแทนจากกลุ่มองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร (NGOs) องค์กรชุมชน (CBOs) ชุมชนกลุ่มผู้ย้ายถิ่น หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา และองค์กรศาสนา เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยในชุมชนที่รับผิดชอบ และ/หรือ กลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยที่ผู้ให้ข้อมูลหลักทำงานด้วยโดยตรง

ข้อมูลที่น่าเสนอในรายงานเป็นการประมาณการและมาจากความเข้าใจของผู้ให้ข้อมูลหลัก และเนื่องจากผู้ให้ข้อมูลหลักไม่ได้มาจากการสุ่ม (non-randomized) และงานชิ้นนี้มีการจำกัดความตรงภายนอก (external validity) เพราะฉะนั้น ควรหลีกเลี่ยงการสรุปแบบอ้างอิง อย่างไรก็ตาม ผลการประเมินนี้สามารถนำมาใช้พัฒนาความเข้าใจให้ดีขึ้นในเรื่องของสภาวะความเปราะบางและใช้เป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ครอบคลุมมากขึ้น

ข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์โดยเจ้าหน้าที่ไอโอเอ็มจำนวน 13 คน ระหว่างวันที่ 2-12 ตุลาคม 2563 โดยร้อยละ 77 ของผู้เก็บข้อมูลเป็นผู้หญิงและร้อยละ 23 เป็นผู้ชาย

ข้อจำกัดของข้อมูล

บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย คือ บุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ไม่ได้ถือสัญชาติไทย โดยไม่คำนึงถึงประเทศบ้านเกิด ถิ่นที่อยู่ตามปกติ สัญชาติหรือสถานะทางกฎหมาย ซึ่งรวมไปถึงผู้ย้ายถิ่น บุคคลไร้สัญชาติ ผู้ลี้ภัย และกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยกลุ่มอื่นๆ

หมายเหตุทางสถิติ

หมายเหตุทั่วไป: เนื่องจากการทำแบบสำรวจในครั้งนี้ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ไม่ใช่การสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยโดยตรง เพราะฉะนั้นอินโฟกราฟฟิกส์ที่น่าเสนอในรายงานนี้แสดงถึงจำนวนร้อยละผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นผู้ระบุนคุณสมบัตินี้และคุณลักษณะเฉพาะของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทย หรือ สัดส่วนของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทย

คำตอบที่เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ/หลายคำตอบ: เมื่อมีการระบุว่า “เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ/หลายคำตอบ” ไว้ข้างกราฟหรือคำถาม หมายความว่า ผู้ตอบหนึ่งท่านสามารถตอบได้หลายข้อ จึงทำให้ผลรวมไม่เท่ากับร้อยละ 100

หมายเหตุ - การค้นพบ การตีความ และข้อสรุปที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ ไม่สามารถนำมาใช้เพื่อสะท้อนความคิดเห็นอย่างเป็นทางการของไอโอเอ็ม ประเทศสมาชิกของไอโอเอ็ม สหรัฐอเมริกา หรือประเทศสมาชิกผู้สนับสนุนเงินทุนอื่นๆ ได้ การนำเสนอเนื้อหาของรายงานฉบับนี้ ไม่ได้บ่งบอกถึงความคิดเห็นใดๆ ของไอโอเอ็ม ในเรื่องสถานะทางกฎหมายของแต่ละประเทศ ดินแดน เขตเมือง พิ้นที่ หรือหน่วยงานอำนาจที่เกี่ยวข้องหรือเขตแดน

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

75

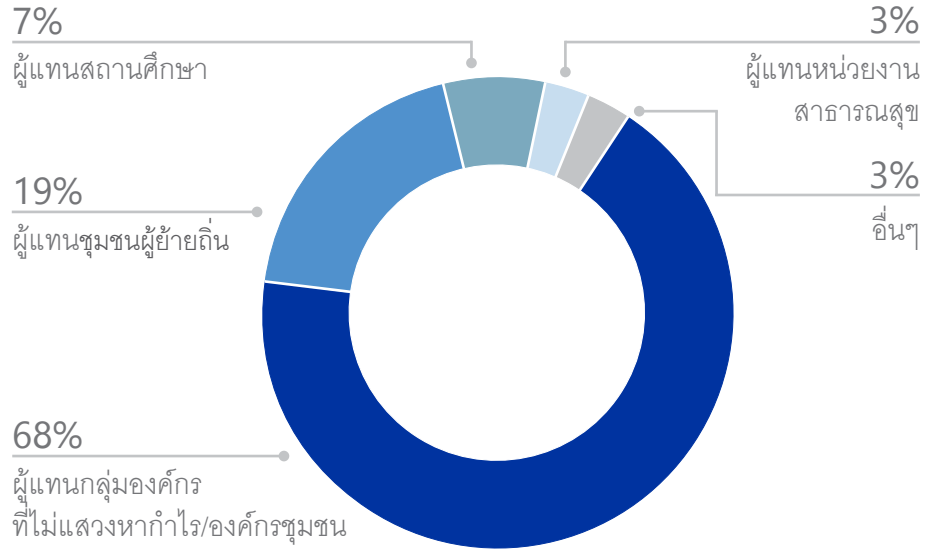
ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ให้สัมภาษณ์

42 (56%)
เพศหญิง

33 (44%)
เพศชาย

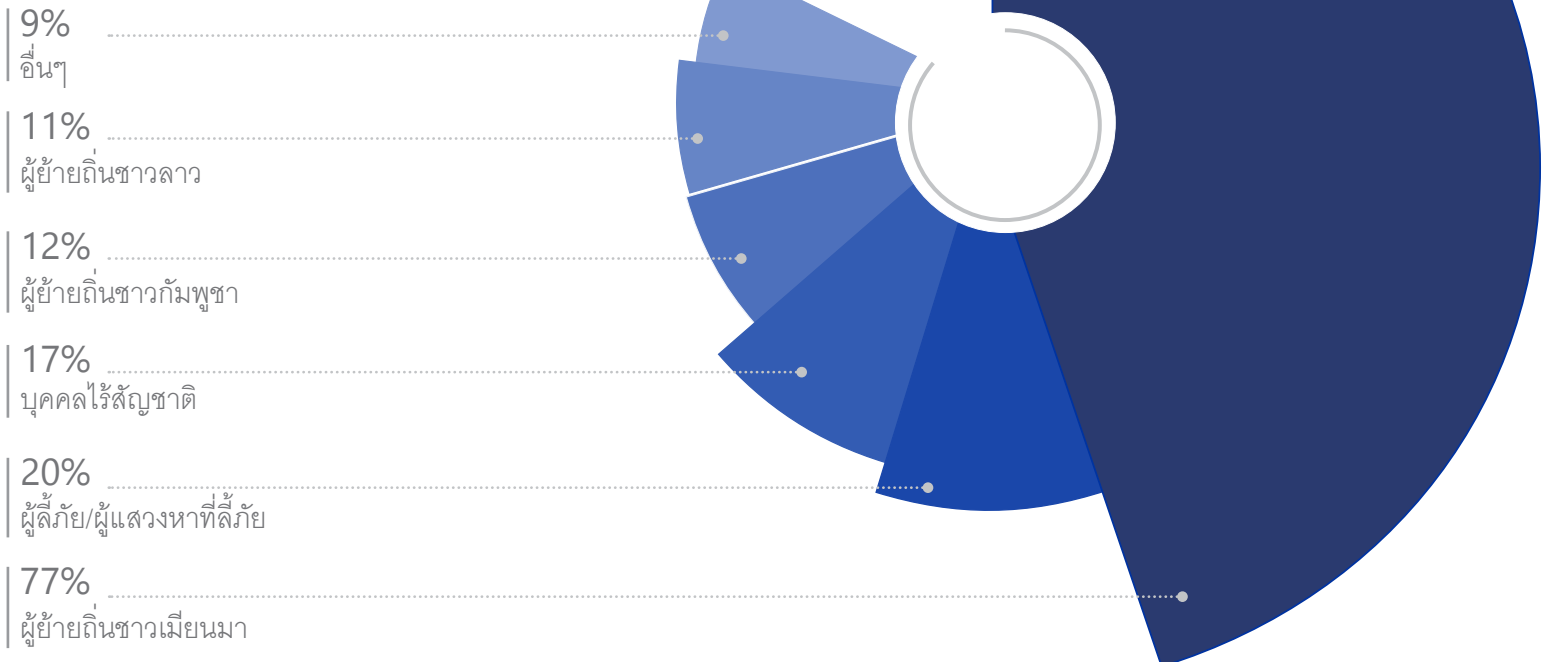
การศึกษาในครั้งนี้ มีผู้เข้ารับการสัมภาษณ์ทั้งหมดจำนวน 75 คน โดยร้อยละ 68 ของผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งหมด เป็นผู้แทนจากกลุ่มองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร (NGOs) และองค์กรชุมชน (CBOs) ร้อยละ 19 เป็นผู้นำชุมชนผู้ย้ายถิ่น ร้อยละ 7 เป็นผู้แทนสถานศึกษา และร้อยละ 3 มาจากหน่วยงานสาธารณสุข

ประเภทของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากรเป้าหมายของผู้ให้ข้อมูลหลัก (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ประมาณร้อยละ 77 ขององค์กรผู้ให้ข้อมูลหลักทำงานกับผู้ย้ายถิ่นชาวเมียนมา ร้อยละ 20 ทำงานกับผู้ลี้ภัยและผู้แสวงหาที่ลี้ภัย และร้อยละ 17 ทำงานกับบุคคลไร้สัญชาติ นอกจากนี้ ร้อยละ 23 ของผู้ให้ข้อมูลหลักรายงานว่าทำงานกับกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยกลุ่มอื่นๆ โดยร้อยละ 12 ทำงานกับผู้ย้ายถิ่นชาวกัมพูชา ร้อยละ 11 ทำงานกับผู้ย้ายถิ่นชาวลาว และอีกร้อยละ 9 ทำงานกับกลุ่มประชากรอื่นๆ

พื้นที่การทำงานขององค์กรที่ผู้ให้ข้อมูลหลักทำงานอยู่ (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ภาคเหนือของประเทศไทย

ตาก:	28
เชียงใหม่:	5
เชียงราย:	4
แม่ฮ่องสอน:	3

ภาคกลางของประเทศไทย

กรุงเทพมหานคร:	10
นครปฐม:	2
นนทบุรี:	1
ปทุมธานี:	1
สมุทรปราการ:	1
นครสวรรค์:	1

ภาคใต้ของประเทศไทย

ระนอง:	23
พังงา:	2
สุราษฎร์ธานี:	2
ตรัง:	1
ภูเก็ต:	1
สงขลา:	1
ประจวบคีรีขันธ์:	1
นครศรีธรรมราช:	1

ภาคตะวันออกของประเทศไทย

ขอนแก่น:	3
ตราด:	3
ชลบุรี:	2
นครพนม:	2
ร้อยเอ็ด:	1
ระยอง:	1
สระแก้ว:	1
หนองคาย:	1
นครราชสีมา:	1

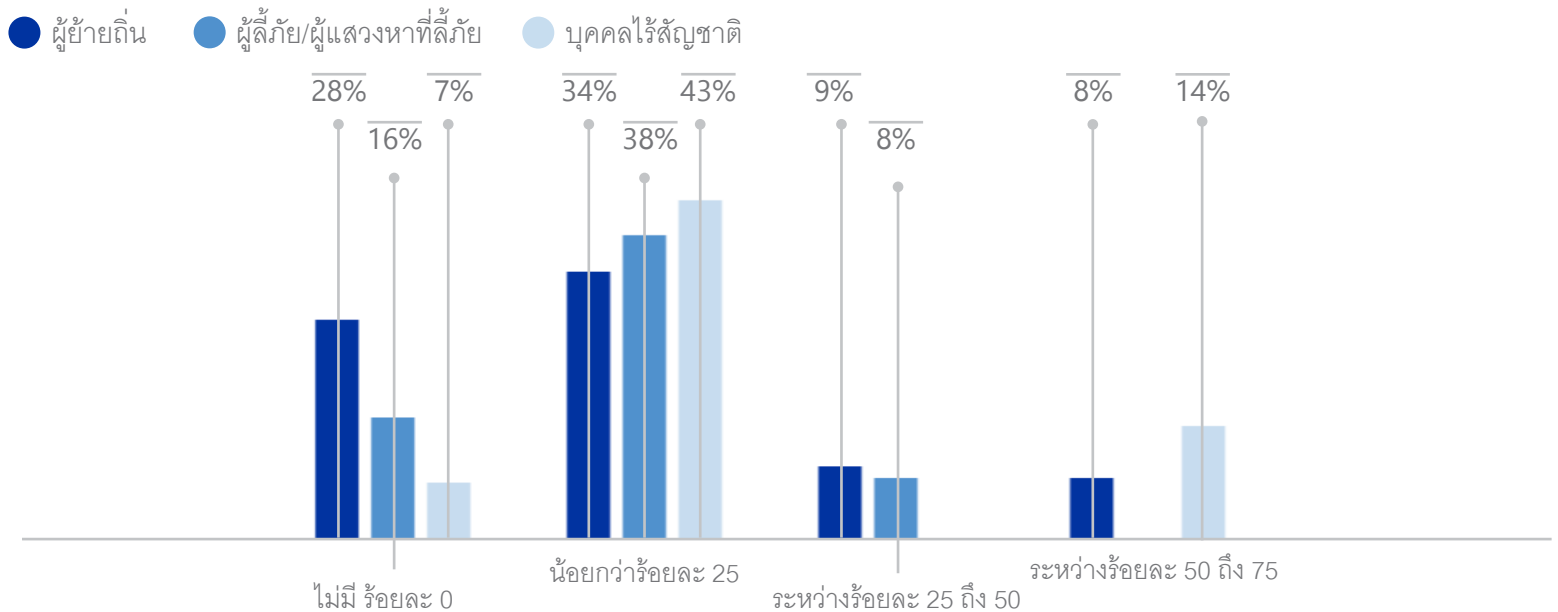
ในช่วงการเก็บข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งหมดทำงานกับกลุ่มผู้ย้ายถิ่น และ/หรือ กลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย โดย 3 พื้นที่หลักที่ครอบคลุมการทำงานของผู้ให้ข้อมูลหลักคือ จังหวัดตาก 28 คน ระนอง 23 คน และ กรุงเทพมหานคร 10 คน

บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย

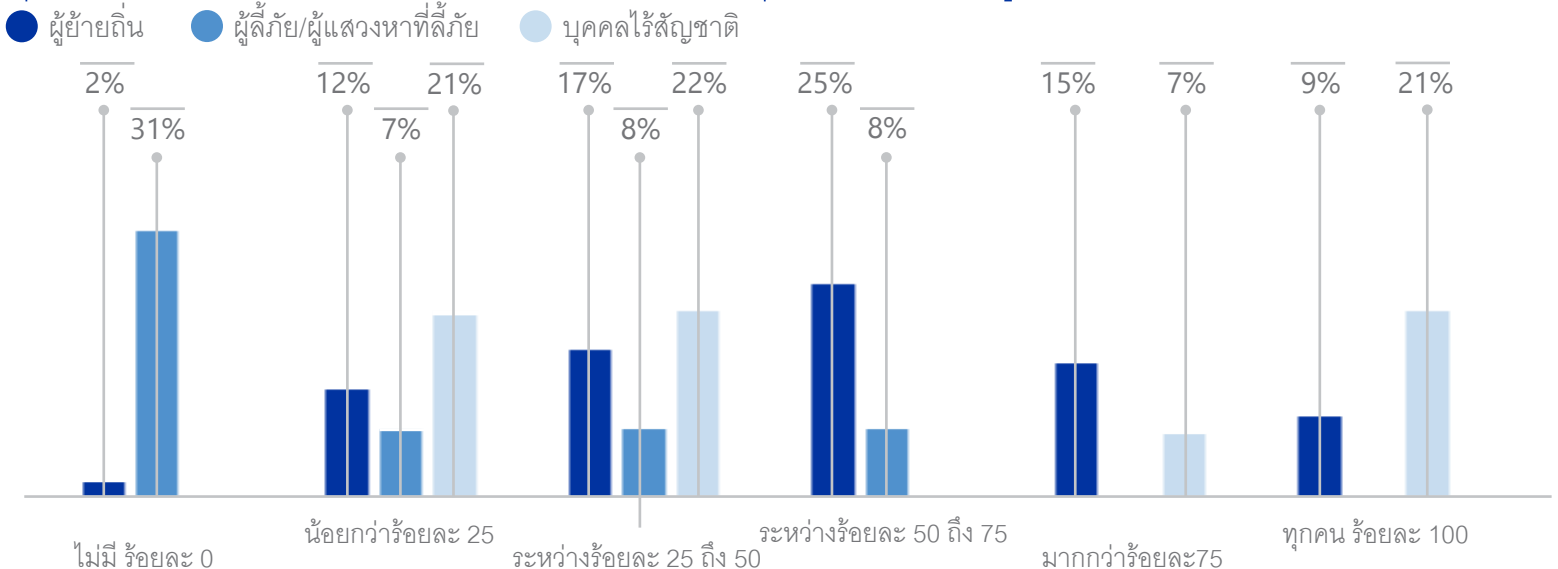
เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับจุดประสงค์ในการเดินทางของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทย และสถานการณ์ของผู้ย้ายถิ่นที่ติดอยู่ในประเทศไทย ผู้ให้ข้อมูลหลักจะได้รับการสอบถามเกี่ยวกับสัดส่วนจำนวนของบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและมีความประสงค์ที่จะเดินทางออกจากประเทศไทย ซึ่งเป็นกลุ่มที่ผู้ให้ข้อมูลหลักทำงานด้วยนั้น พบว่าร้อยละ 56 ของผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งหมดระบุว่า กลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยในชุมชนที่ทำงานด้วยบางส่วนมีความประสงค์ที่จะเดินทางออกจากประเทศไทย แต่ไม่สามารถทำได้ นอกจากนี้ ยังได้มีการสอบถามผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับสัดส่วนจำนวนของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยในชุมชนที่รับผิดชอบที่ทำงานในภาคเกษตรกรรม ปศุสัตว์และการแปรรูปอาหารซึ่งโดยรวมแล้วพบว่า ร้อยละ 45 ของผู้ให้ข้อมูลหลักรายงานว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยในชุมชนกลุ่มเป้าหมายทำงานในภาคเกษตรกรรมปศุสัตว์และการแปรรูปอาหาร

บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่มีความประสงค์อยากเดินทางออกจากประเทศไทยแต่ไม่สามารถเดินทางออกได้

หมายเหตุ: ผลรวมไม่เท่ากับร้อยละ 100 เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลหลักที่ทำงานกับผู้ลี้ภัย/ผู้แสวงหาที่ลี้ภัยร้อยละ 38 บุคคลไร้สัญชาติร้อยละ 36 และผู้ย้ายถิ่นร้อยละ 21 ตอบว่าไม่ทราบ

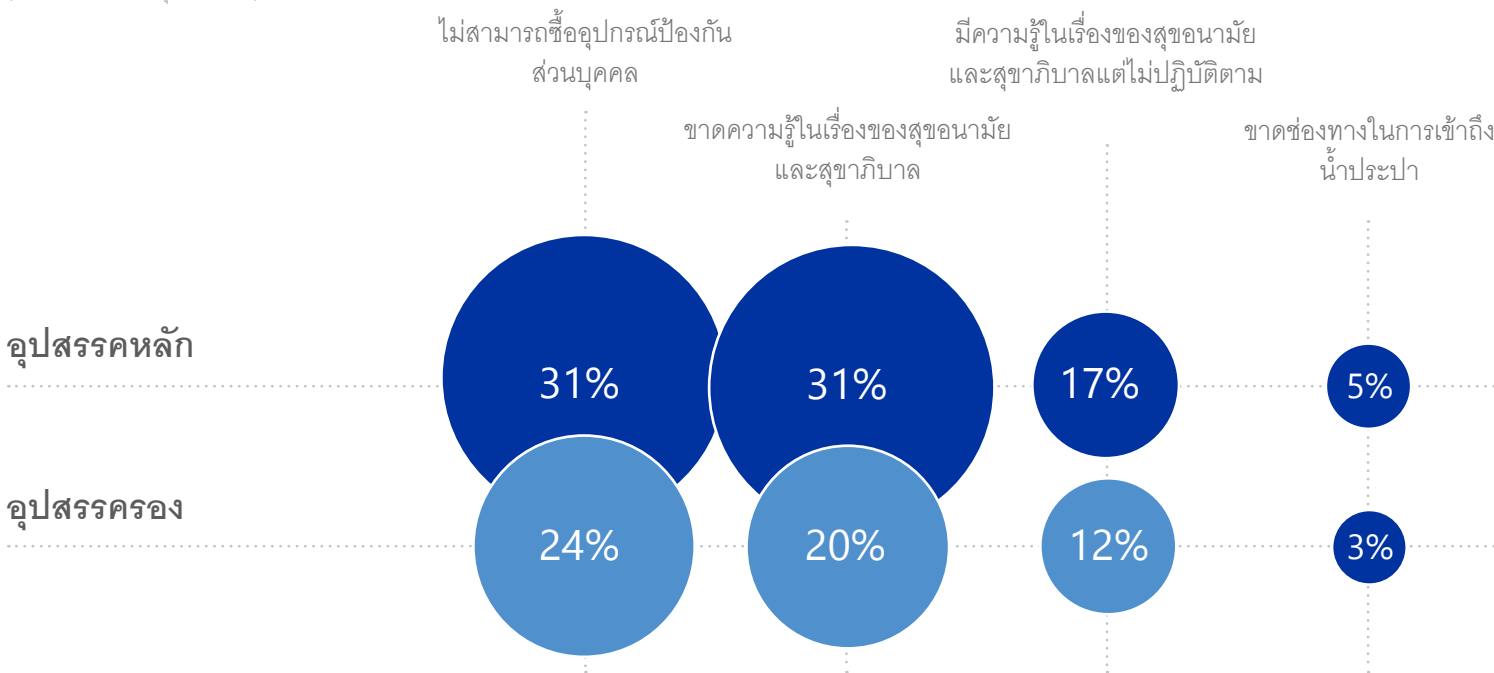
บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่ทำงานในภาคเกษตรกรรม ปศุสัตว์และการแปรรูปอาหาร

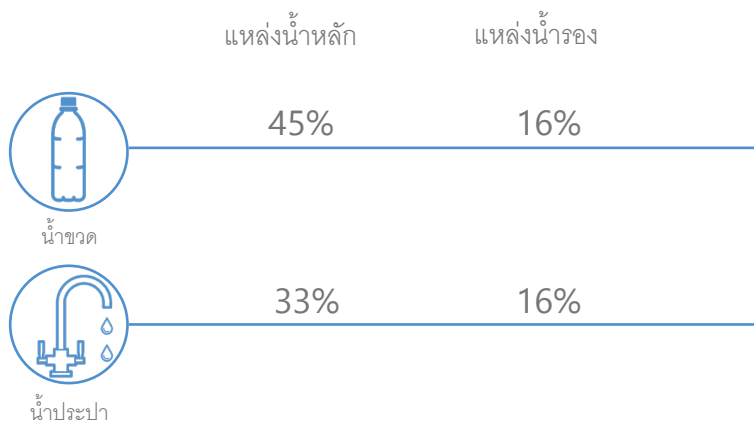
หมายเหตุ: ผลรวมไม่เท่ากับร้อยละ 100 เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลหลักที่ทำงานกับผู้ลี้ภัย/ผู้แสวงหาที่ลี้ภัยร้อยละ 46 บุคคลไร้สัญชาติร้อยละ 29 และผู้ย้ายถิ่นร้อยละ 20 ตอบว่าไม่ทราบ

สภาวะความเปราะบางต่อสถานการณ์โรคโควิด-19

อุปสรรคหลักในเรื่องของสุขาภิบาลและสุขอนามัยในบริบทเฉพาะของสถานการณ์โรคโควิด-19 ในกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทย
(คำตอบที่เลือกมากที่สุด 4 คำตอบ)

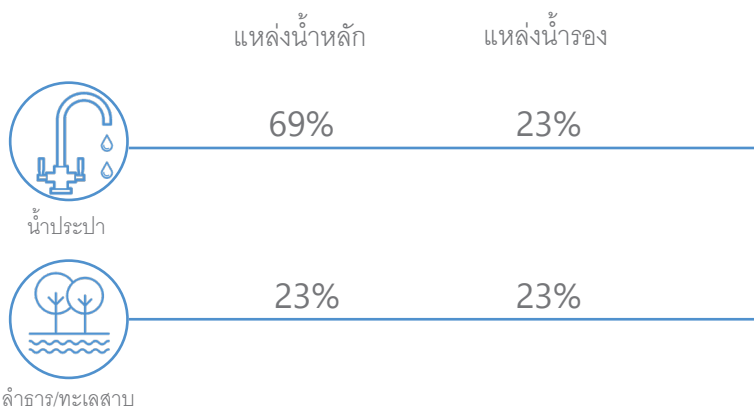
แหล่งน้ำหลักเพื่อการบริโภค 2 แหล่ง

จากการสอบถามผู้ให้ข้อมูลหลักในเรื่องของอุปสรรคในการเข้าถึงสุขอนามัยและสุขาภิบาลในบริบทของสถานการณ์โรคโควิด-19 โดยให้ผู้ให้ข้อมูลหลักเรียงลำดับอุปสรรคหลัก 2 ประการที่ชุมชนที่ทำงานด้วยต้องเผชิญโดยเรียงลำดับจากอุปสรรคที่พบมากที่สุดก่อน

ข้อมูลที่ได้พบว่า อุปสรรคหลักที่มีการรายงานมากที่สุดคือ การที่ไม่สามารถซื้ออุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (ร้อยละ 31) การขาดความรู้ในเรื่องของสุขอนามัยและสุขาภิบาล (ร้อยละ 31) และ การไม่ปฏิบัติตามมาตรการสุขอนามัยและสุขาภิบาล (ร้อยละ 17)

แหล่งน้ำหลักเพื่อการอุปโภค 2 แหล่ง

แหล่งน้ำหลักที่ใช้ในการบริโภคในชุมชนที่รับผิดชอบของผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีการรายงานมากที่สุดคือ น้ำขวด (ร้อยละ 45) และ น้ำประปา (ร้อยละ 33) นอกจากนี้ ยังมีกรรายงานว่า น้ำประปาเป็นแหล่งน้ำอุปโภคหลักที่ใช้ในครัวเรือน (ร้อยละ 69) ส่วนแหล่งน้ำรองนั้นมาจากลำธาร/ทะเลสาบ หรือแหล่งน้ำธรรมชาติอื่นๆ (ร้อยละ 23)

นอกจากนี้ ยังสังเกตได้ว่าแหล่งน้ำหลักในการบริโภคนั้นแตกต่างกันไปในกลุ่มของประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทย ผู้ย้ายถิ่นจะดื่มน้ำขวดเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 51) เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยอื่นๆ

บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่ขาดช่องทางในการเข้าถึงน้ำเพื่อบริโภคในชีวิตประจำวัน

หมายเหตุ: ร้อยละ 14 ของผู้ให้ข้อมูลหลักตอบว่า ไม่ทราบ

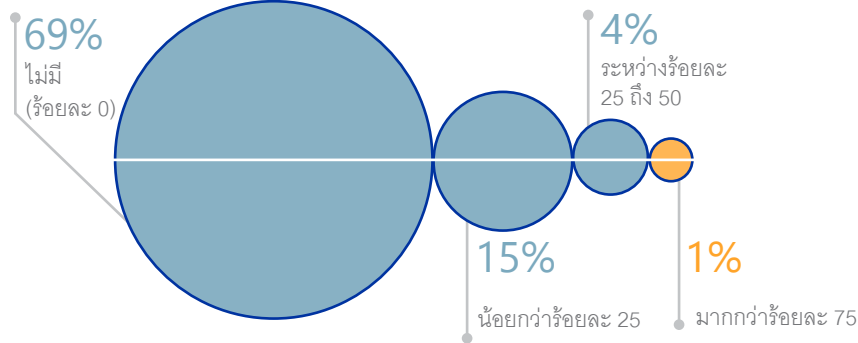
บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่ขาดช่องทางการเข้าถึงน้ำเพื่ออุปโภคในชีวิตประจำวัน

หมายเหตุ: ร้อยละ 5 ของผู้ให้ข้อมูลหลักตอบว่า ไม่ทราบ

จากการสอบถามผู้ให้ข้อมูลหลัก ในเรื่องสัดส่วนของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยในชุมชนเป้าหมายที่ขาดช่องทางในการเข้าถึงน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 75 ของผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งหมดรายงานว่า กลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยในชุมชนที่ทำงานด้วยไม่มีอุปสรรคในการเข้าถึงน้ำดื่มเพื่อการบริโภค อย่างไรก็ตามร้อยละ 18 ของผู้ให้ข้อมูลหลักระบุว่าประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยบางส่วนมีอุปสรรคในการเข้าถึงน้ำดื่มในชีวิตประจำวัน ในขณะที่ร้อยละ 79 ของผู้ให้ข้อมูลหลักระบุว่าในชุมชนที่รับผิดชอบของตนนั้นไม่มีอุปสรรคในการเข้าถึงน้ำอุปโภคเพื่อใช้ในครัวเรือน อย่างไรก็ตาม ร้อยละ 16 ของผู้ให้ข้อมูลหลักระบุว่า มีบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยบางส่วนเผชิญกับอุปสรรคในการเข้าถึงน้ำเพื่อการอุปโภคในชีวิตประจำวัน

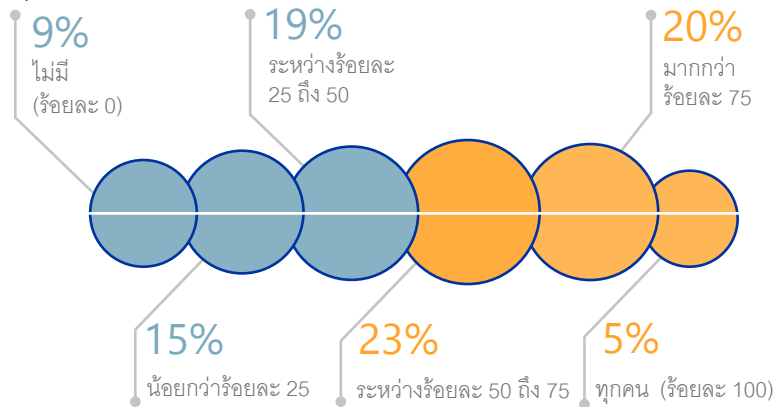
บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่ขาดช่องทางในการเข้าถึงสบู่

ของผู้ให้ข้อมูลหลักรายงานว่ามากกว่า 3 ใน 4 ของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยในชุมชนที่รับผิดชอบขาดช่องทางในการเข้าถึงสบู่ในชีวิตประจำวัน

หมายเหตุ: ร้อยละ 11 ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ตอบว่า ไม่ทราบ

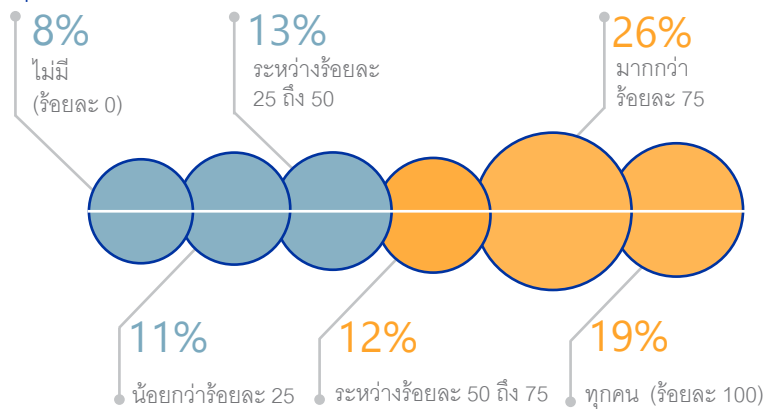
บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่ขาดช่องทางในการเข้าถึงเจลแอลกอฮอล์ในชีวิตประจำวัน

ของผู้ให้ข้อมูลหลักรายงานว่ามากกว่าครึ่งของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยในชุมชนที่รับผิดชอบขาดช่องทางในการเข้าถึงเจลแอลกอฮอล์ในชีวิตประจำวัน

หมายเหตุ: ร้อยละ 9 ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ตอบว่า ไม่ทราบ

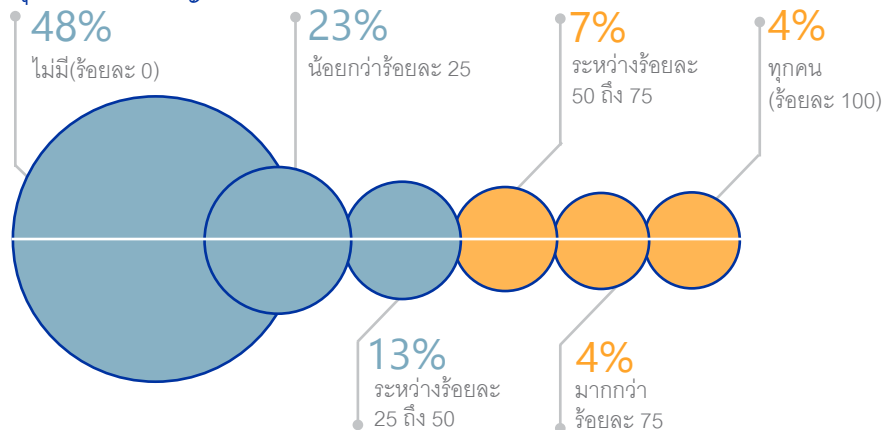
บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่ขาดช่องทางในการเข้าถึงแอลกอฮอล์ฆ่าเชื้อในชีวิตประจำวัน

ของผู้ให้ข้อมูลหลักรายงานว่ามากกว่าครึ่งของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยในชุมชนที่รับผิดชอบขาดช่องทางในการเข้าถึงแอลกอฮอล์ฆ่าเชื้อในชีวิตประจำวัน

หมายเหตุ: ร้อยละ 11 ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ตอบว่า ไม่ทราบ

บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่ขาดช่องทางในการเข้าถึงหน้ากาก (หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย) ในชีวิตประจำวัน

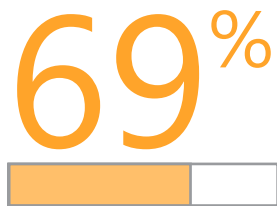

ของผู้ให้ข้อมูลหลักรายงานว่ามากกว่าครึ่งของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยในชุมชนที่รับผิดชอบขาดช่องทางในการเข้าถึงหน้ากาก (หน้ากากผ้า/ หน้ากากอนามัย) ในชีวิตประจำวัน

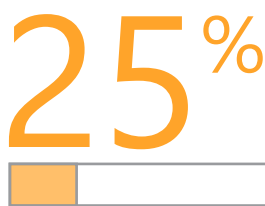
หมายเหตุ: ร้อยละ 1 ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ตอบว่า ไม่ทราบ

ผลกระทบจากโรคโควิด-19 ต่อบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย

ผลกระทบจากโรคโควิด-19 ต่อการบริโภคอาหาร

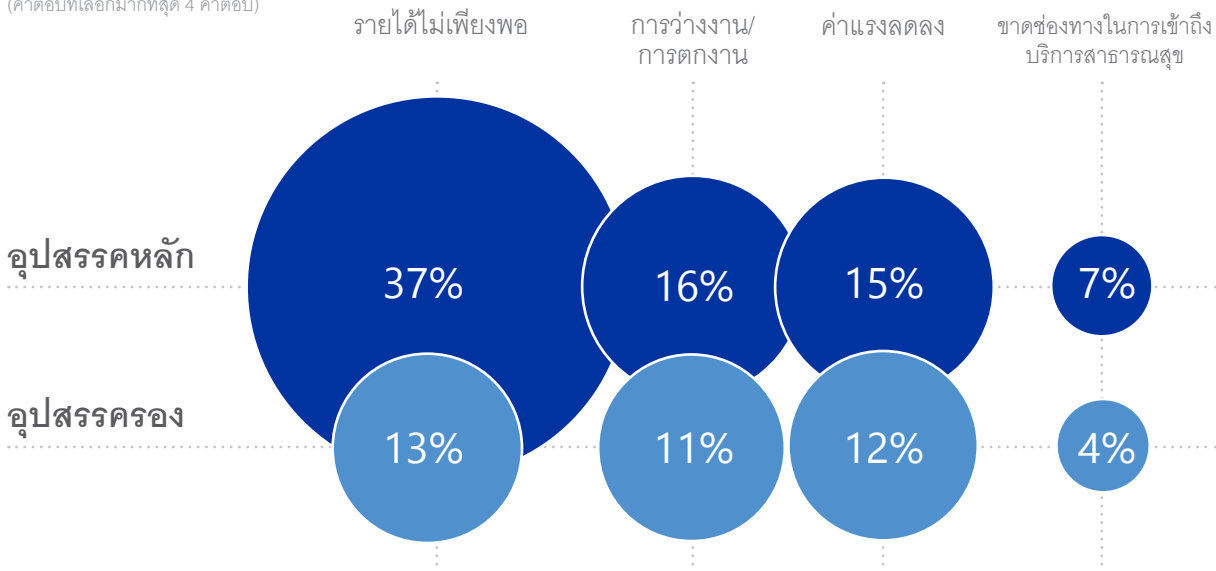
ของผู้ให้ข้อมูลหลักรายงานว่าในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมาได้มีการรับทราบเกี่ยวกับความกังวลในเรื่องของการไม่มีอาหารรับประทานที่เพียงพอเนื่องจากผลกระทบจากโรคโควิด-19 ในกลุ่มของผู้รับผลประโยชน์ที่ผู้ให้ข้อมูลหลักทำงานด้วย

ของผู้ให้ข้อมูลหลักรายงานว่าในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมาได้มีการรับทราบเกี่ยวกับครอบครัวในกลุ่มของผู้รับผลประโยชน์ที่ผู้ให้ข้อมูลหลักทำงานด้วยนั้น ไม่มีอาหารรับประทานเนื่องจากผลกระทบจากโรคโควิด-19

ข้อท้าทายที่บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยเผชิญตั้งแต่การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

(คำตอบที่เลือกมากที่สุด 4 คำตอบ)

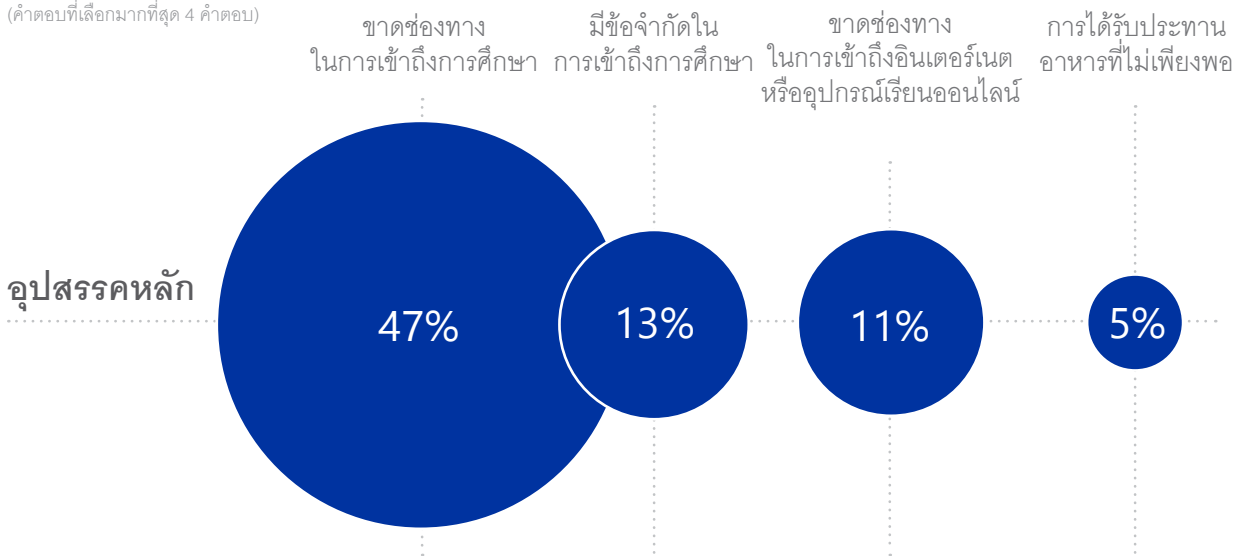

จากการสอบถามผู้ให้ข้อมูลหลักเรียงลำดับอุปสรรคหลักที่กลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยต้องเผชิญตั้งแต่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 พบว่าอุปสรรคหลัก 3 ประการที่ผู้ให้ข้อมูลหลักระบุคือ รายได้ไม่เพียงพอ (ร้อยละ 37) การว่างงาน/การตกงาน (ร้อยละ 16) และค่าแรงลดลง (ร้อยละ 15)

หมายเหตุ: ผู้ให้ข้อมูลหลักรายงานว่ามีอุปสรรคหลักอีก 2 ประการคือ การหมดหวังกับอนาคต (5%) และ การเหยียดหรือการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากเชื้อชาติ ประเทศต้นทางและ ศาสนา (3%)

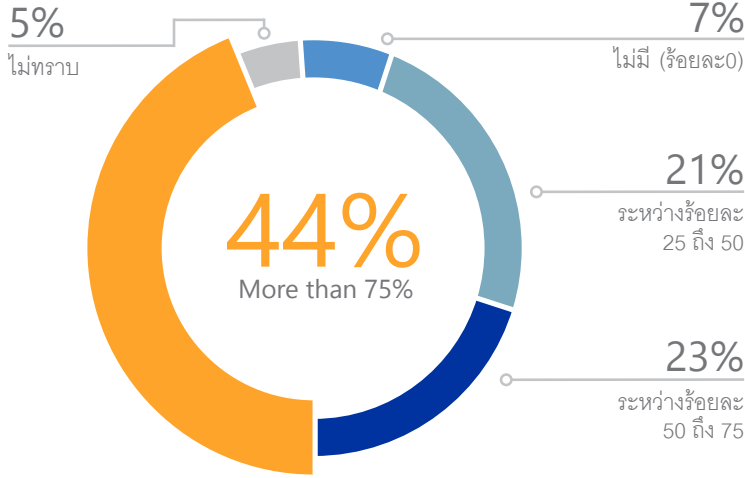
ข้อท้าทายที่เด็กที่ไม่มีสัญชาติไทยเผชิญตั้งแต่การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

(คำตอบที่เลือกมากที่สุด 4 คำตอบ)

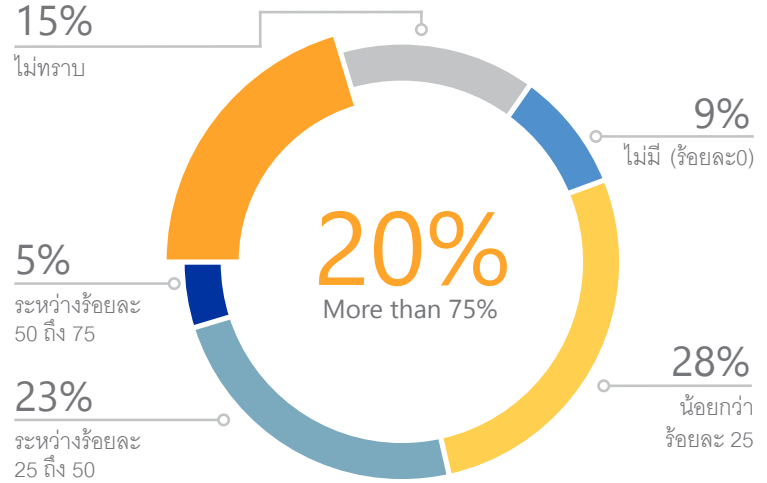

จากการสอบถามผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับอุปสรรคหลักที่เด็กที่ไม่มีสัญชาติไทยต้องเผชิญตั้งแต่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 พบว่าอุปสรรคที่ถูกอ้างถึงบ่อยที่สุดที่ผู้ให้ข้อมูลหลักระบุคือการขาดช่องทางในการเข้าถึงการศึกษา (ร้อยละ 47) ข้อจำกัดในการเข้าถึงการศึกษา (ร้อยละ 13) และการรับประทานอาหารที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ (ร้อยละ 11)

บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่ประสบปัญหารายได้รายวันลดลงเนื่องจากสถานการณ์โรคโควิด-19

บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่สูญเสียแหล่งรายได้รายวันทั้งหมดเนื่องจากสถานการณ์โรคโควิด-19

ร้อยละ 44 ของผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่ามากกว่า 3 ใน 4 ของบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยในชุมชนที่ทำงานด้วย ประสบปัญหารายได้รายวันลดลงเนื่องจากสถานการณ์โรคโควิด-19 นอกจากนี้ ร้อยละ 20 ของผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่าผลกระทบของโรคโควิด-19 ยังส่งผลให้มากกว่า 3 ใน 4 ของบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยในชุมชนที่ทำงานด้วยสูญเสียแหล่งรายได้รายวันทั้งหมด

บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่ประสบปัญหาขาดแคลนสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพ เนื่องจากสถานการณ์โรคโควิด-19

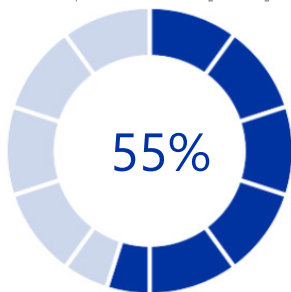
หมายเหตุ: ร้อยละ 9 ของผู้ให้ข้อมูลหลักตอบว่า ไม่ทราบ ความหมายของสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพในบริบทนี้ หมายถึง การที่มีปัจจัยทางการเงินที่เพียงพอสำหรับ ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าที่พักอาศัย ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา และค่ารักษาพยาบาลในชีวิตประจำวัน

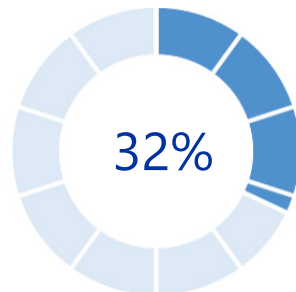
ร้อยละ 75 ของผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งหมด ระบุว่าบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยบางส่วนขาดแคลนสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพ

ผลกระทบหลักจากโรคโควิด-19 ต่อสถานการณ์การจ้างงานบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย

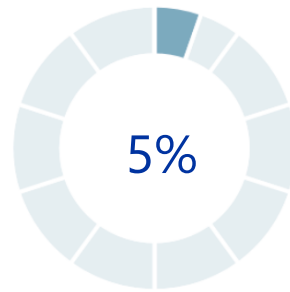
หมายเหตุ: ร้อยละ 4 ของผู้ให้ข้อมูลหลักตอบว่า อื่นๆ

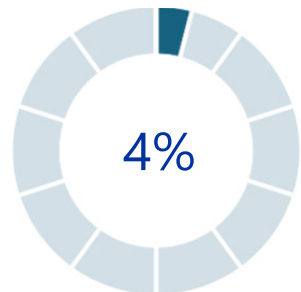
บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย ส่วนมากยังมีการทำงานแต่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างลดลง

บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย ส่วนมากตกงานและประสบปัญหาทางการเงิน

บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย ส่วนมากยังมีการทำงานและได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างเท่าเดิม

ฉันไม่ทราบ

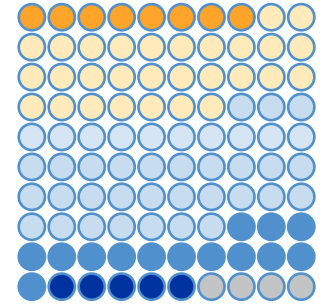
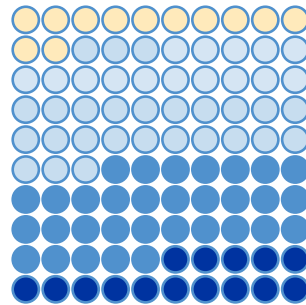
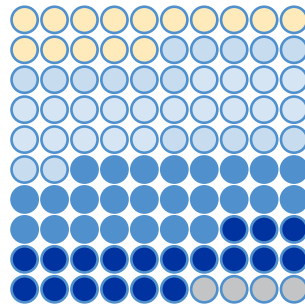
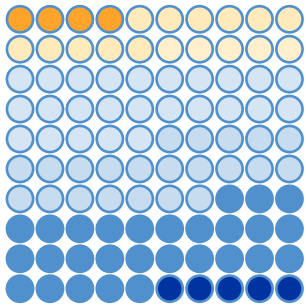
ข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด-19

ความตระหนักรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 ในภาพรวม

ความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาการของโรคโควิด-19 (เป็นไข้ ไอ หายใจลำบาก)

ความตระหนักรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด-19 (การล้างมือ การใส่หน้ากาก การเว้นระยะห่างทางสังคม)

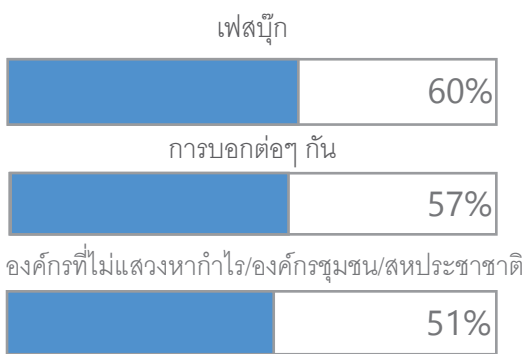
ความตระหนักรู้เกี่ยวกับวิธีการล้างมือ (ล้างมือด้วยสบู่อย่างน้อย 20 วินาที ตามขั้นตอนที่องค์การอนามัยโลกหรือ WHO แนะนำ)

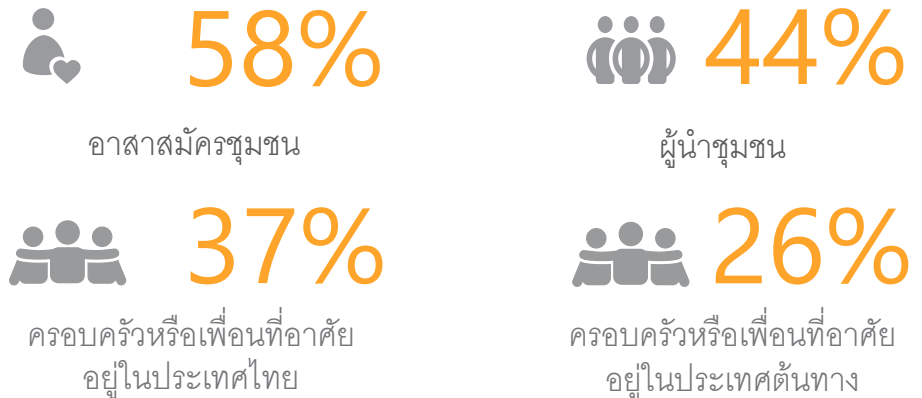
● ไม่ตระหนัก ● ตระหนักเล็กน้อย ● ตระหนักปานกลาง ● ตระหนักดี ● ตระหนักดีมาก ● ไม่ทราบ

จากการประเมินของผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับระดับความตระหนักรู้ของกลุ่มบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย ในประเด็น 1) ข้อมูลทั่วไปของโรคโควิด-19 2) อาการของโรคโควิด-19 3) มาตรการป้องกันโรคโควิด-19 และ 4) วิธีการล้างมือ ผู้ให้ข้อมูลหลักร้อยละ 20 ระบุว่าบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยมีความตระหนักรู้ในระดับที่น้อยหรือไม่มี ความตระหนักรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 เลย นอกจากนี้ร้อยละ 47 ของผู้ให้ข้อมูลหลักยังให้คะแนนความตระหนักรู้และระดับความรู้ของบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยในระดับ "ปานกลาง" และร้อยละ 33 ให้คะแนนในระดับ "ดี" และ "ดีมาก" ส่วนประเด็นที่มีคะแนนประเมินในระดับที่ต่างกันที่สุดคือ วิธีการล้างมือ (ร้อยละ 37 ประเมินว่าบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยมีความตระหนักรู้หรือไม่มีเลย) และอาการของโรคโควิด-19 (ร้อยละ 15 ประเมินว่าบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยมีความตระหนักรู้หรือไม่มีเลย)

แหล่งข้อมูลหลัก (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

แหล่งข้อมูลหลักที่เป็นผู้กระจายข่าว (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

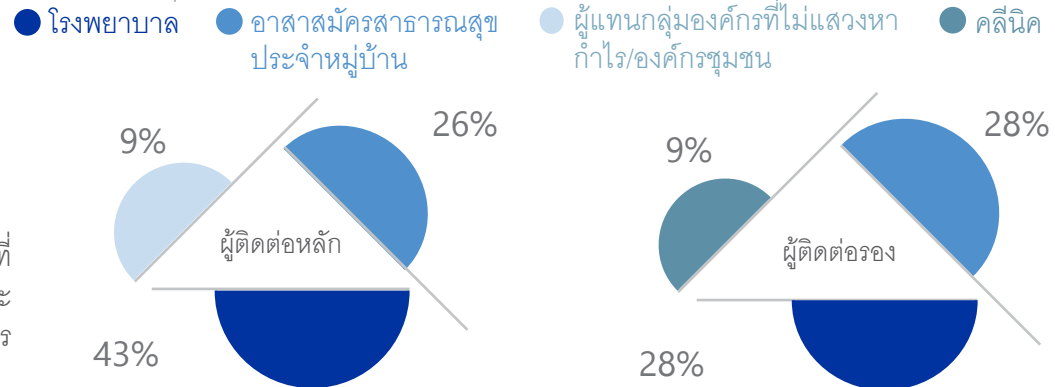
ความตระหนักรู้เกี่ยวกับบุคคลที่สามารถติดต่อในกรณีเจ็บป่วย

ของผู้ให้ข้อมูลหลักรายงานว่าชุมชนประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยที่ตนทำงานด้วย ทราบ(ร้อยละ 48) และทราบเป็นบางส่วน (ร้อยละ 44) ว่าควร จะติดต่อใครในกรณีเจ็บป่วย

บุคคลในกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยจะติดต่อ ในกรณีเจ็บป่วย

(คำตอบที่เลือกมากที่สุด 4 คำตอบ)

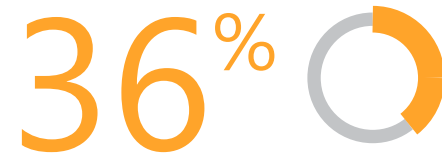

เอกสารข้อมูล สื่อการเรียนรู้ และสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคโควิด-19

ของผู้ให้ข้อมูลหลักรายงานว่าชุมชนที่ตนทำงานด้วยนั้นได้รับ เอกสารข้อมูล สื่อการเรียนรู้ และสื่อ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคโควิด-19

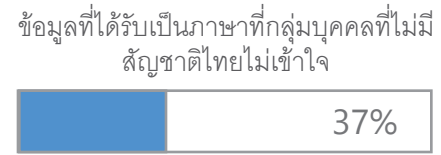
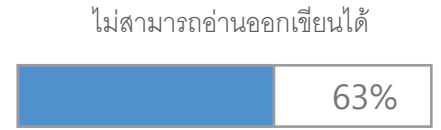
ความเข้าใจในข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับโรคโควิด-19

ของผู้ให้ข้อมูลหลักรายงานว่าชุมชนที่ตนทำงานด้วยไม่เข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด-19 หรือเข้าใจแค่บางส่วน

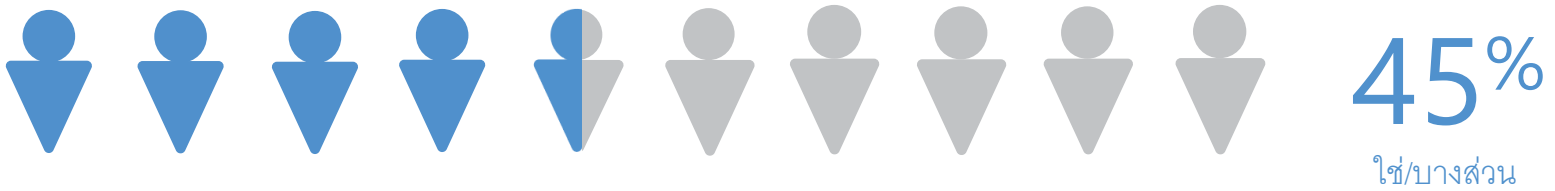
สาเหตุที่ไม่เข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด-19 ที่ได้รับ

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ คำตอบที่เลือกมากที่สุด 4 คำตอบ)

ประชากรกลุ่มนี้มีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับโรคโควิด-19 หรือไม่? (ความเชื่อผิดๆ ความเข้าใจผิด ทฤษฎีสมคบคิด)

หมายเหตุ: ร้อยละ 16 ของผู้ให้ข้อมูลหลักตอบว่าไม่ทราบ

ความเชื่อและความเข้าใจผิดส่วนใหญ่เกี่ยวกับโรคโควิด-19 (เป็นคำถามปลายเปิด สามารถตอบได้หลายคำตอบ คำตอบที่เลือกมากที่สุด 4 คำตอบ)

ผู้ให้ข้อมูลหลักร้อยละ 44 รายงานว่ากลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยเชื่อว่า การใช้จ่ายสามัญประจำบ้าน การใช้สมุนไพร (เช่น ใบสะเดา หรือสมุนไพรพื้นบ้านอื่นๆ) สามารถป้องกันการติดเชื้อหรือสามารถรักษาโรคโควิด-19 ได้ หรือ การรับประทานเครื่องดื่มหรืออาหารบางประเภท (เช่น ชিং ไข่ แอลกอฮอล์ และน้ำร้อน) สามารถรักษาโรคโควิด-19 ได้ นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักร้อยละ 23 รายงานเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนาหรือไสยศาสตร์ที่เกิดขึ้นในชุมชน ส่วนร้อยละ 15 ของผู้ให้ข้อมูลหลักรายงานว่ามีการประเมินความเสี่ยงของโรคโควิด-19 ต่ำหรือสูงเกินไป นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลหลักยังชี้ให้เห็นถึงความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการใส่หน้ากากอีกด้วย

26%

การใช้จ่ายสมุนไพรในการรักษา

23%

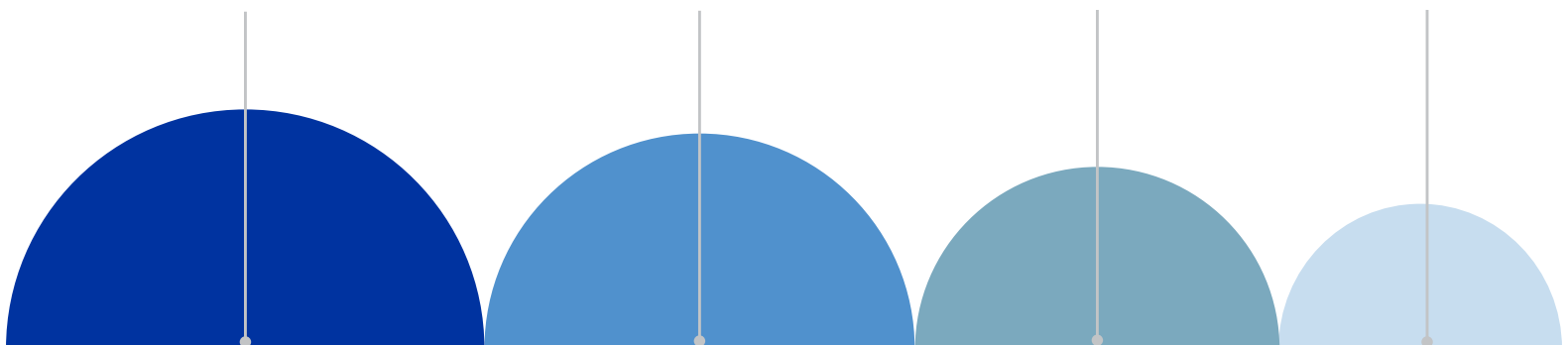
ความเชื่อทางศาสนาหรือไสยศาสตร์

18%

การบริโภคเครื่องดื่มหรืออาหารบางประเภท

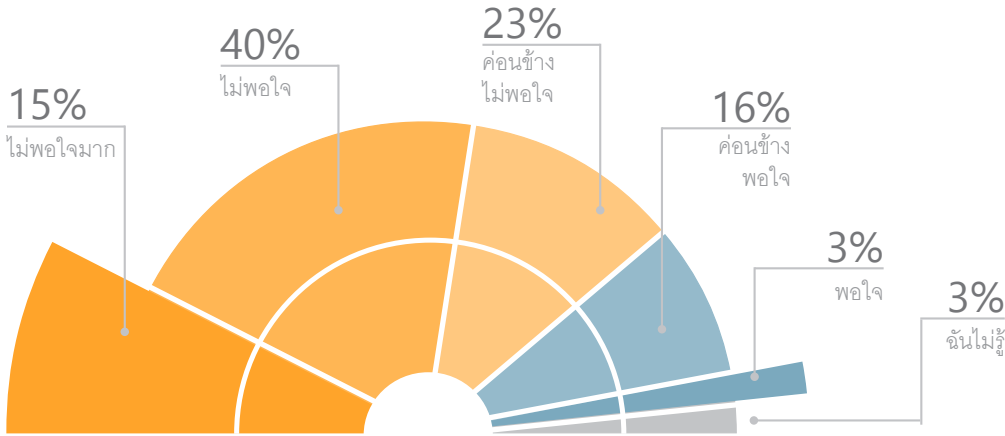
15%

ความเสี่ยงของโรคโควิด-19

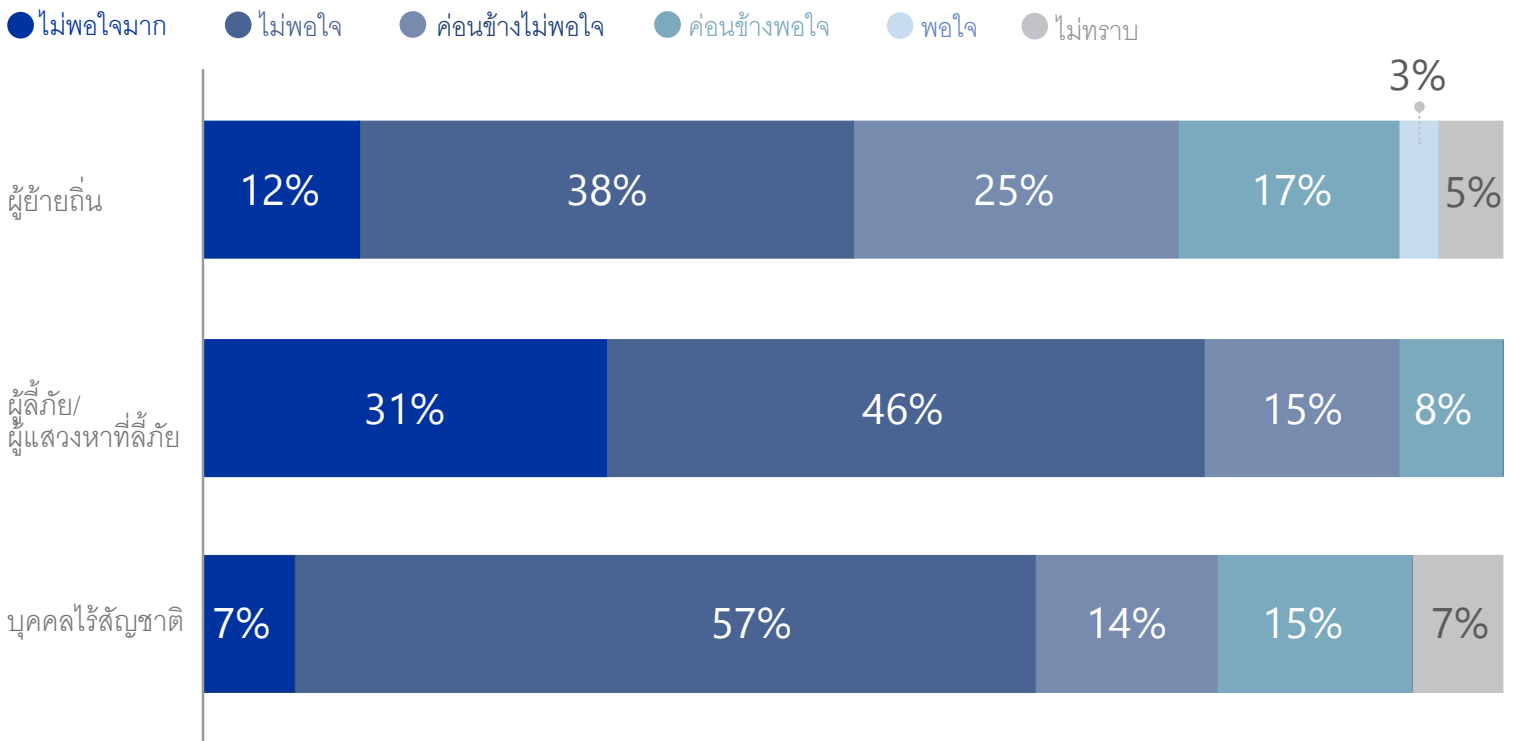
การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจและสังคม

ความพึงพอใจของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยต่อสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน

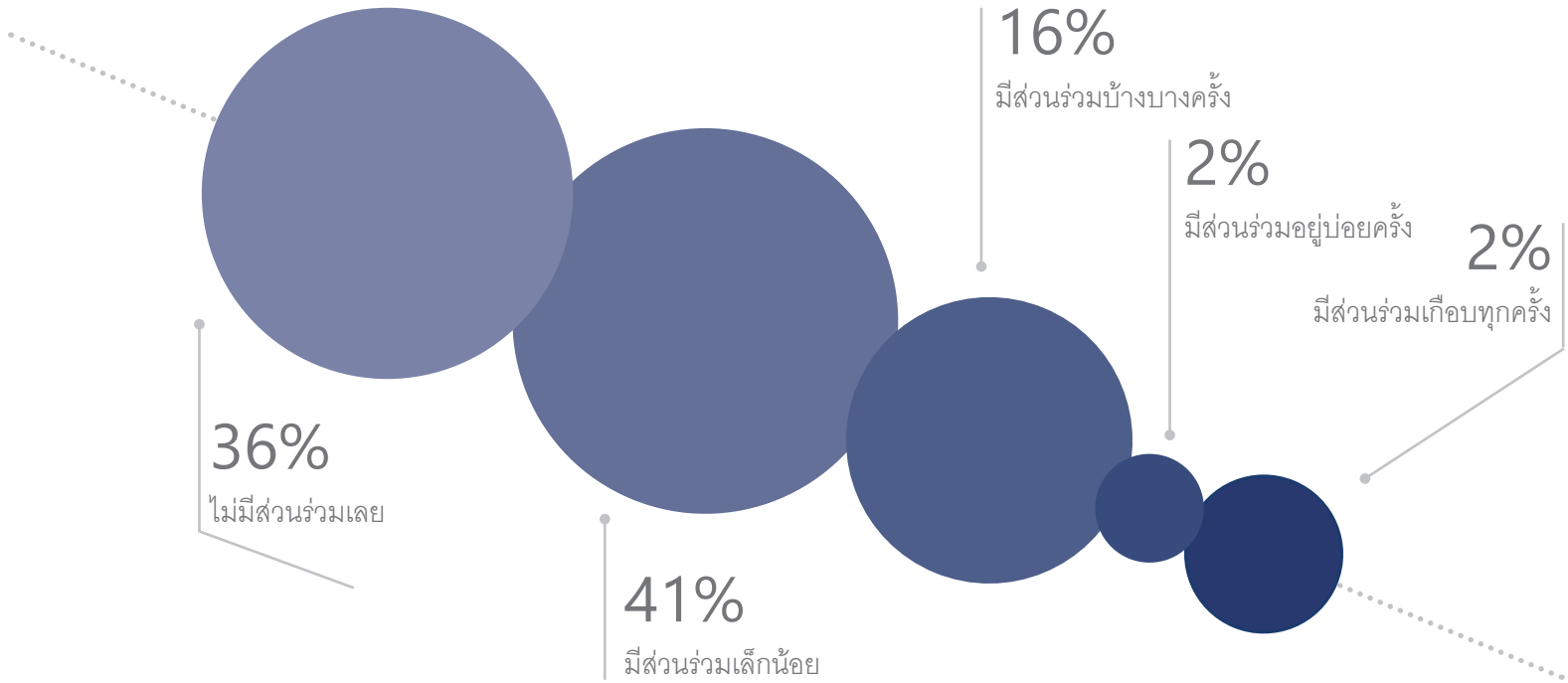
นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ตอบคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทย โดยที่ผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์ได้ทำการประเมินเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันโดยรวม ข้อมูลที่ได้แสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 78 ของ ผู้ให้ข้อมูลหลักเชื่อว่ากลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยค่อนข้างไม่พอใจ ไม่พอใจ หรือ ไม่พอใจมากต่อสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคม ส่วนร้อยละ 19 ของผู้ให้ข้อมูลหลักเชื่อว่า กลุ่มประชากรที่ตนทำงานด้วย ร้อยละ 16 และร้อยละ 3 ค่อนข้างพอใจ และพอใจ จากการสอบถามไม่มีผู้ให้ข้อมูลหลักระบุว่า กลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยมีความพอใจมากต่อ สถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน

ระดับความพึงพอใจของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยต่อสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน จำแนกตามประชากรเป้าหมายของผู้ให้ข้อมูลหลัก

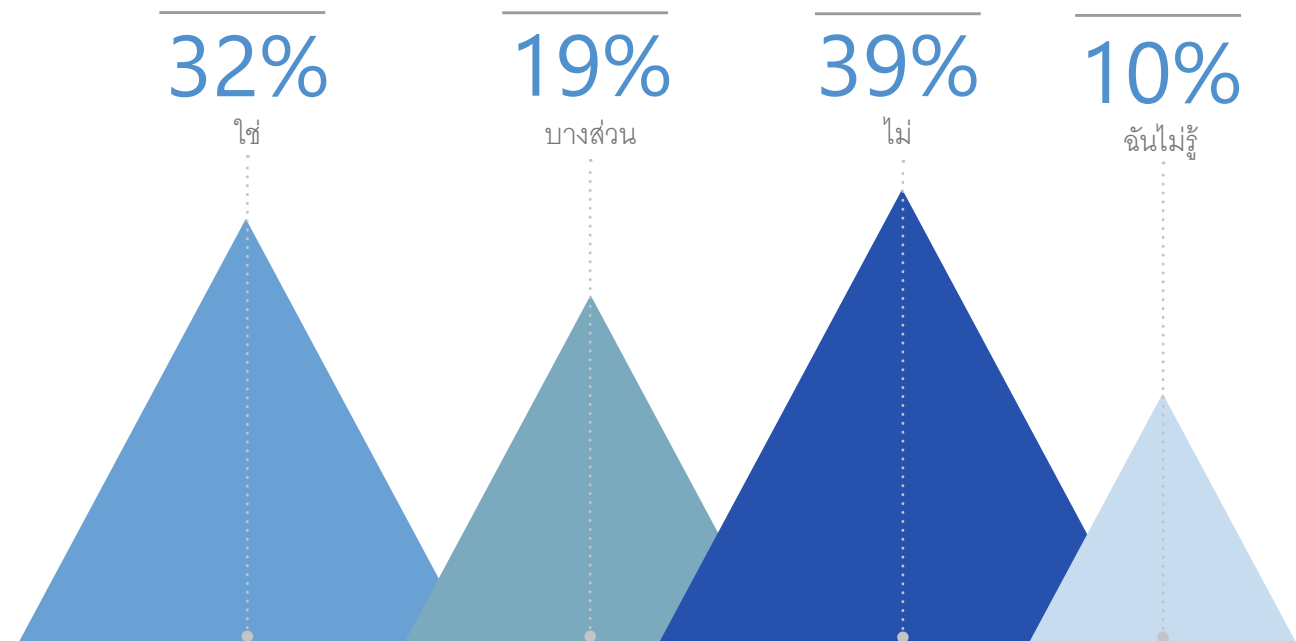
เมื่อพิจารณาความพึงพอใจโดยจำแนกตามประชากรเป้าหมายของผู้ให้ข้อมูลหลัก ข้อค้นพบที่ได้มาระบุว่าผู้ให้ข้อมูลหลักที่ทำงานกับผู้ลี้ภัย หรือ ผู้แสวงหาที่ลี้ภัยมีแนวโน้มที่จะรายงานว่ากลุ่มประชากรเป้าหมายที่ตนทำงานด้วยนั้นค่อนข้างไม่พอใจ ไม่พอใจ หรือ ไม่พอใจมาก (ร้อยละ 92) มากกว่าผู้ให้ข้อมูลหลักที่ทำงานกับผู้ย้ายถิ่นร้อยละ 75 หรือ บุคคลไร้สัญชาติร้อยละ 78 ส่วนผู้ให้ข้อมูลหลักที่ทำงานกับผู้ย้ายถิ่น เชื่อว่ากลุ่มประชากรที่ทำงานด้วยนั้น พพอใจ หรือ ค่อนข้างพอใจต่อสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน (ร้อยละ 20)

ระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยในการตัดสินใจในเรื่องของนโยบาย

ร้อยละ 36 ของผู้ให้ข้อมูลหลักระบุว่ากลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยไม่มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวัน และ ร้อยละ 57 ระบุว่ามีส่วนร่วมเล็กน้อยหรือบางครั้งเท่านั้น มีเพียงร้อยละ 7 ของผู้ให้ข้อมูลหลักระบุว่า ชุมชนที่ตนทำงานด้วยนั้นมีส่วนร่วมบ้างบางครั้งหรือมีส่วนร่วมเกือบทุกครั้ง นอกจากนี้ ข้อค้นพบที่ได้มายังระบุว่าผู้ให้ข้อมูลหลักที่ทำงานกับผู้ลี้ภัย หรือผู้แสวงหาที่ลี้ภัยมีแนวโน้มที่จะรายงานว่ากลุ่มประชากรเป้าหมายที่ตนทำงานด้วยนั้น ไม่มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจเลย เมื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับทิศทางของประเทศไทยในการสร้างโอกาสต่างๆให้กับกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทยพบว่า ร้อยละ 38 ไม่เชื่อว่าประเทศไทยกำลังขับเคลื่อนไปสู่ทิศทางที่เอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มประชากรดังกล่าว ในขณะที่ร้อยละ 32 ระบุว่ากำลังขับเคลื่อนไปสู่ทิศทางที่เอื้อประโยชน์

คุณคิดว่าประเทศไทยกำลังมุ่งไปสู่ทิศทางในการสร้างโอกาสต่างๆให้กับประชากรกลุ่มนี้ในอนาคตหรือไม่?

IOM Thailand
18th Floor, Rajanakarn Building
3 South Sathorn Road
Bangkok 10120

Tel: (+66) 2-343-9300
Fax: (+66) 2-343-9399
Email: iomthailand@iom.int
Website: www.iom.int

